

PROGRAM

Geografické didaktické dny (GEODID III)

Moderní zeměpis učíme v globálních souvislostech

Kde?

Pedagogická fakulta JU
Jeronýmova 10
Katedra geografie
3. patro

Kdy?

10. - 11. května 2018

Program:

ČTVRTEK 10. KVĚTNA

09:00 – 17:00	Registrace účastníků (probíhá kontinuálně celý den)
09:00 – 09:15	Slavnostní zahájení semináře
09:15 – 11:00	Plenární zasedání – vyzvané přednášky týkající se geografického vzdělávání <i>dr. Sarah Louise Hemstock</i> – Education for Resilient Development – A Lifeline for the Pacific Canary in the Global Coalmine <i>dr hab. Wiktor Osuch, prof. UP</i> - Teaching and Learning Geography in Secondary Education in Poland <i>doc. RNDr. Miroslav Marada, Ph.D., RNDr. Martin Hanus, Ph.D., RNDr. Dana Řezničková, Ph.D.</i> – Globální myšlení žáků: srovnání vybraných evropských zemí
11:00 – 11:30	Coffee break
11:30 – 13:00	Kulatý stůl na téma Moderní zeměpis: Učíme v globálních souvislostech od českých a zahraničních odborníků. <u>Účast u kulatého stolu přijali např.:</u> Bishop Grosseteste University, Lincoln: <i>dr. Sarah Louise Hemstock</i> Uniwersytet Pedagogiczny, Krakow: <i>dr hab. Wiktor Osuch, prof. UP</i> FPV UKF Nitra: <i>doc. RNDr. Alena Dubcova, CSc., RNDr. Hilda Kramářková, Ph.D.</i> PřF OU Ostrava: <i>prof. RNDr. Vladimír Baar, CSc., Mgr. Barbara Baarová</i> PřF UK Praha: <i>RNDr. Martin Hanus, Ph.D., doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D., RNDr. Jakub Jelen, doc. RNDr. Miroslav Marada, Ph.D.</i> PřF UP Olomouc: <i>Mgr. Jan Hercik, Ph.D.</i> PF JU v ČB: <i>doc. RNDr. Dagmar Popjaková, Ph.D., doc. RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D., Mgr. Petra Karvánková, Ph.D., Mgr. Jiří Ryppl, Ph.D., Mgr. Michal Staněk</i>
13:00 – 14:30	Obědová přestávka
14:30 – 16:30	Jak využít audiovizuální pomůcky v praxi. Aneb co dokáže dokument? (<i>Mgr. Vlasta Urbanová – lektorka JSNS</i>)
16:30 – 17:00	Coffee break

PROGRAM

17:00 – 19:00 **Praktický workshop: Mapa jako nástroj rozvoje geografického myšlení ve výuce zeměpisu**
(RNDr. Martin Hanus, Ph.D. – PŘF UK Praha)

PÁTEK 11. KVĚTNA

09:00 – 10:30	Studenti učí studenty – globální dimenze v praxi Výukové aktivity připravené studenty učitelských programů KGE PF JU
10:30 – 11:00	Coffee break
11:00 – 12:30	Zeměpisná olympiáda – od školního do mezinárodního kola (Bc. Filip Hulec – PŘF UK Praha)
12:30 – 14:00	Obědová přestávka
14:00 – 15:45	Vidět svět v mnoha rozměrech aneb Team Teaching v praxi (Mgr. Michal Staněk, RNDr. Dominika Peterová – Terra Team) <i>Účastníci workshopu obdrží certifikát s akreditací MŠMT.</i>
15:45 – 16:00	Coffee break
16:00 – 17:30	Diskuze na téma Moderní geografie – vize versus reálná praxe (z pohledu současných učitelů zeměpisu/studentů VŠ a žáků partnerských SŠ)

Účastníci odborného semináře se mohou těšit na diskuse, workshopy a prezentace.

Konkrétně bude odborný seminář zaměřen na:

Setkání odborníků/geografů a učitelů (nejenom) zeměpisu v praxi. Geografické didaktické dny III (GEODID III) představují 3. ročník otevřeného diskusního fóra organizovaného katedrou geografie PF JU v ČB ve spolupráci se studenty PF JU a učiteli zeměpisu z praxe. Současný ročník semináře s názvem „*Moderní geografie aneb učíme v globálních souvislostech*“, vychází z potřeby modernizace, po které volá praktická výuka zeměpisu/geografie na ZŠ, SŠ i VŠ. Současná geografie studuje aktuální problémy v dynamicky se měnící společnosti a jejich interakce s krajinou. A toto musí reflektovat i moderní výuka vzdělávacího předmětu zeměpis/geografie.

Základní filozofii plánovaného dvoudenního setkání vědecko-pedagogických pracovníků vysokých škol s učiteli ze základních a středních škol a studentů učitelských programů KGE PF JU je snaha představit a diskutovat nové přístupy a metody vhodné pro výuku vedoucí ke zvýšení motivace žáků o daný předmět, a zároveň zaměřit se na celkový pokles prestiže přírodovědných předmětů ve školní praxi i v zájmu žáků. Důležitým cílem setkání je nastítnit možné budoucí kroky vedoucí ke zlepšení stávající situace. Za důležité považujeme pozvání předních českých i zahraničních (Velká Británie, Polsko, Slovensko) odborníků z řad geografů, kteří se kromě svého vědeckého zaměření zabývají rovněž didaktikou geografie a postavením předmětu zeměpis/geografie v současné školské praxi.

Za klíčové v rámci plánovaného diskusního fóra pokládáme přímý kontakt a diskusi zmíněných vědecko-pedagogických pracovníků se samotnými učiteli zeměpisu z praxe, za aktivní účasti studentů učitelských programů KGE PF JU a vzájemné prolnutí jejich názorů, zkušeností a postojů. Představení příkladů dobré praxe a zprostředkování zkušeností v této oblasti bude důležitým výstupem GEODIDu III. Z mimořádně plodných diskuzí z předchozích ročníků akce GEODID I. vznikla editovaná monografie zabývající se geografickým vzděláváním ve střední Evropě vydaná v prestižním nakladatelství Springer (Karvánková et al. 2017).

Nad diskusním fórem převzal záštitu děkan PF JU. Setkání je pořádáno na počest prof. RNDr. Jozefa Mládka, DrSc., zaměstnance katedry geografie PF JU v Českých Budějovicích k příležitosti 70. výročí založení českobudějovické Pedagogické fakulty.

Charakteristika jednotlivých výukových aktivit a workshopů:

PROGRAM

1. Jak využít audiovizuální pomůcky v praxi. Aneb co dokáže dokument?

Seminář seznámí účastníky s programem společnosti Člověk v tísní Jeden svět na školách. Po krátké prezentaci programu a představení portálu bude následovat praktická podoba výuky s využitím dokumentu. Účastníci se seznámí s metodami reflexe filmu i s některými výukovými aktivitami.

Možné zdrojové materiály: <https://www.jsns.cz/>

Lektor: Mgr. Vlasta Urbanová

pedagožka a výchovná poradkyně, dlouholetá lektorka programu Jeden svět na školách.

2. Mapa jako nástroj rozvoje geografického myšlení ve výuce zeměpisu

Martin Hanus

Centrum geografického a environmentálního vzdělávání, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

Proč pracovat s mapou ve výuce zeměpisu? Jak s mapou pracovat, aby rozvíjela myšlení žáků? Co práce s mapou žákům přináší?

Cílem moderní výuky zeměpisu reflektující aktuální trendy a proměny geografického vzdělávání v zemích s vyspělým vzdělávacím systémem je rozvoj žákova (geografického) myšlení. Jedná se však o značně ambiciózní cíl, jehož naplnění v praxi je velmi obtížným úkolem. Tento workshop si klade za cíl nastínit možnosti rozvoje geografického myšlení studentů na základě práce s mapou, tedy pro geografii základním (a specifickým) zdrojem informací, který je na školách poměrně snadno dostupným a jehož potenciál ve vzdělávacím procesu není často plně využíván. Obsahová náplň kurzu vychází z výsledků dlouhodobých výzkumů věnovaných práci s mapou ve výuce v rámci aktivit Centra geografického a environmentálního vzdělávání, PŘF UK. Na základě těchto výsledků a úzké spolupráce s vyučujícími na základních a středních školách byl formulován základní rámec práce s mapou ve výuce zeměpisu. Kromě představení tohoto rámce je součástí workshopu také praktická ukázka jeho aplikace do výuky. Dále pak budou představeny pro výuku zásadní výsledky výzkumu v oblasti mapových dovedností a diskutována rozdílná pojetí práce s mapou u učitelů zeměpisu.

Lektor: RNDr. Martin Hanus, Ph.D.

Martin Hanus působí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, katedře sociální geografie a regionální geografie, přičemž jeho aktivity spadají do Centra geografického a environmentálního vzdělávání – GEEN. V rámci svého pedagogického působení se věnuje přípravě budoucích učitelů zeměpisu i kurzům dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i kurzům celoživotního vzdělávání. Kromě těchto kurzů s vyučujícími i studenty úzce spolupracuje při výzkumu školního prostředí, zejména v oblasti geografického vzdělávání. Předmětem jeho výzkumu je problematika geografického vzdělávání v rovině zamýšleného, realizovaného a dosaženého kurikula v Česku i v zahraničí, hodnocení výsledků vzdělávání, výzkum globální myšlení či využití moderních technologií ve výuce. Součástí aktivit je také hodnocení a rozvoj geografického kurikula na národní i školní úrovni. Hlavní výzkumné aktivity však směřují do oblasti výzkumu

mapových dovedností žáků, faktorů, které ovlivňují rozvoj mapových dovedností a také kognitivní aspekty práce s mapou. Výsledky výzkumných projektů aplikuje do školní praxe s cílem kvalitativního rozvoje výuky zeměpisu na sekundárním stupni vzdělávání směřující k rozvoji geografického myšlení mladých lidí. Je autorem českých i zahraničních vědeckých studií, metodologických článků do školní praxe, certifikované metodiky a školních atlasů.

3. Vidět svět v mnoha rozměrech aneb Team Teaching v praxi

Přemýšlíte, jak oživit svou profesi? Vyzkoušejte koncept týmového učení! Team Teaching je moderní výuková metoda, při níž se na vyučování aktivně podílí více učitelů. Svůj základ má v americkém školství, následně se rozšířilo do anglicky mluvících zemí, v Česku si však k tomuto typu výuky teprve hledáme cestu - společně se nám to jistě podaří! :) Náš kurz si klade za cíl seznámí účastníky s výhodami i úskalími, které týmové učení provází. Chceme podnítit zájem o tuto efektivní metodiku, použitelnou pro učitele všech aprobací na všech typech škol. Účastníci workshopu obdrží, po jeho absolvování, certifikát s akreditací MŠMT.

Lektoři:

Mgr. Michal Staněk - učitel zeměpisu a OSV; ZŠ Bohumila Hrabala, Praha 8, externí vyučující na KGE PF JU v ČB

RNDr. Dominika Peterová - ZŠ Bohumila Hrabala, Praha 8

PROGRAM